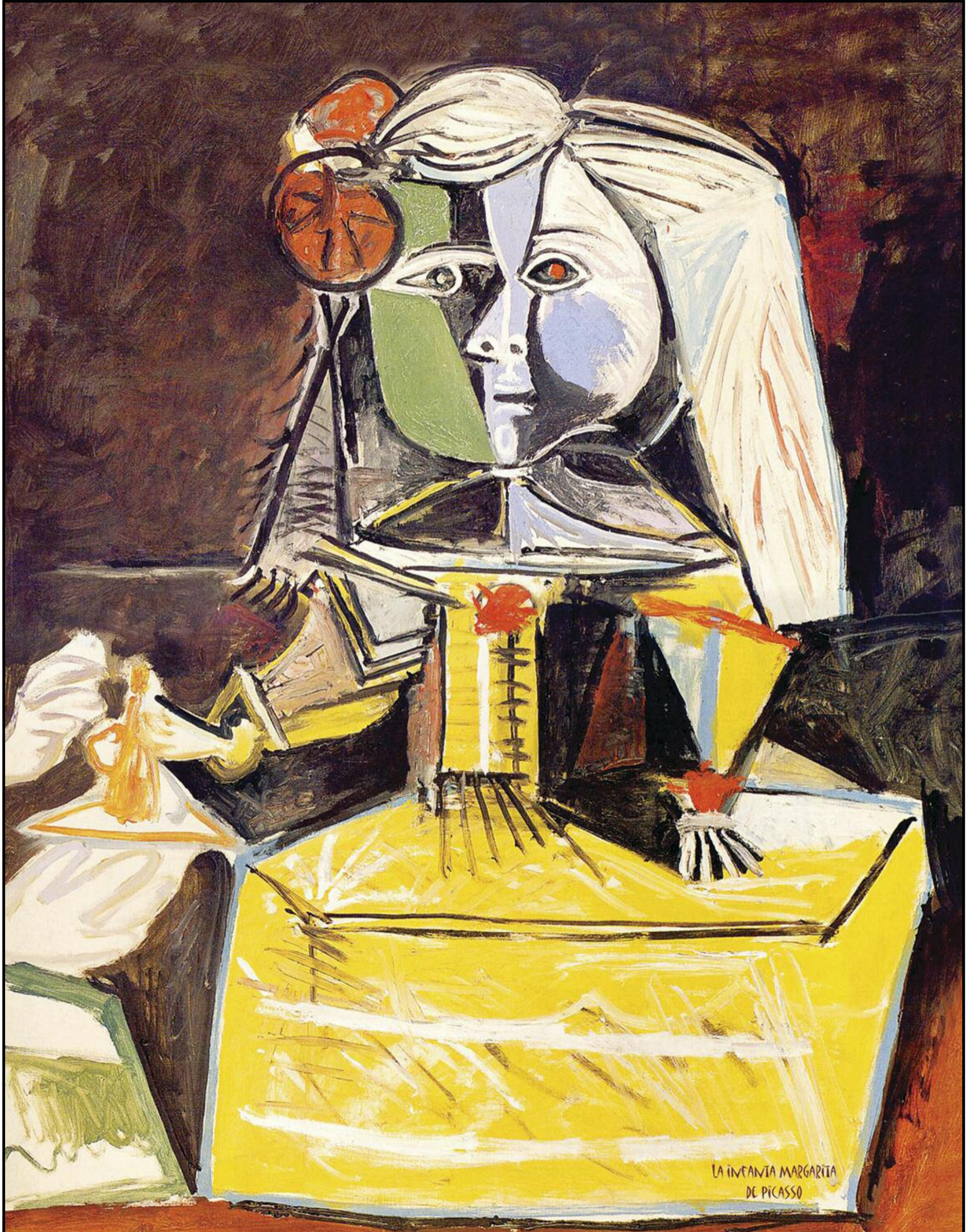

ARGES

Editori:
 Consiliul Local Pitești
 Primăria Municipiului
 Pitești
 Centrul Cultural Pitești

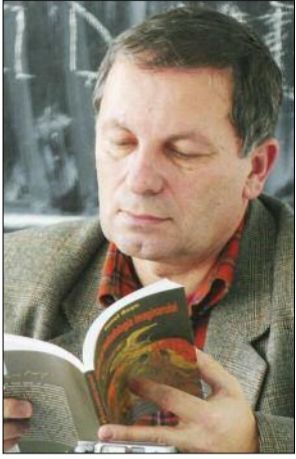
Revistă de cultură fondată în 1966 • Serie nouă
 ■ Anul XVI (LI) ■ Nr. 2 (416) ■ Februarie 2017 ■ 4 lei ■

*Apare sub egida
 Uniunii Scriitorilor
 din România*

PICASSO - PORTRETUL INFANTEI MARGARITA DE AUSTRIA, INTERPRETARE DUPĂ VELASQUEZ

Mihai Barbu

Programul ulterior primei zile a manifestărilor a fost un lung pelerinaj la busturile Poetului din zona dunăreană. Invitații au primit flori (de fiecare dată, câte una de căciulă) pe care a depus-o în cadrul unor ceremonii simple. „Cum să le punem?”, au întrebat cei care nu am mai participat la manifestările de la Dunăre. „Simetric”, a zis o voce cu autoritate. Un consilier de la primăria din Băile Herculane a oferit o altă soluție: „Puneți-le oricum că și așa vin țiganii și le fură!”

reportaj

Cum am sărbătorit, în avans, Ziua Culturii Naționale.

Pe malul Dunării înghețate și la “Regal Sun”

Am participat pentru prima oară la manifestările dedicate lui Eminescu de la Drobeta Turnu Severin, Orșova și Băile Herculane în zilele de 12-14 ianuarie a.c. La Dunăre, Festivalul internațional de literatură “Mihai Eminescu” a ajuns la ediția a XXVII în organizarea d-lui dr. Florian Copcea și sub autoritatea academicianului Mihai Cimpoi de la Chișinău. E un cuplu care și-a dovedit trănicia, an de an, iarnă de iarnă, ediție de ediție. O singură manifestare, “Moștenirea Văcăreștilor”, întrece în vechime festivalul de la Dunăre. “Moștenirea...” de la Târgoviște are, déjà, 48 de ani și e tot sub patronajul spiritual al d-lui acad. Cimpoi.

Românii din țară și cei de afară se bat, fiecare, pe Eminescul lor

Iarna grea și omătul mare nu au fost o piedică serioasă pentru ca președintele juriului să parcurgă cei aproape 1.000 de km ce despart Chișinăul de Turnu Severin. Invitații d-lui Copcea au fost, din punct de vedere geografic, de două categorii: românii din țara noastră și românii de dincolo de granițele actuale ale României. Ne referim, aici, la românii din Republica Moldova, Serbia și Bulgaria. Din punct de vedere al abordării moștenirii eminesciene, gazdele și oaspeții s-au împărțit în alte două tabere: cei care văd în Mihai Eminescu o icoană și se comportă ca atare iar a doua categorie - formată din oameni cu picioarele pe pământ care sunt dispuși să discute despre Eminescu și altfel decât a-i ridica, neostoit, ode peste ode și deasupra alte ode. Din prima categorie fac parte, din motive lesne de înțeles, invitații din spațiul extrateritorial român. În fruntea lor se află chiar organizatorul manifestării, d. Copcea, care cu acest prilej a lansat două cărți: “Dintr-un cer cu alte stele” (cuprinzând o parte din comunicări) și “Virginia Popovici sau paralaxele criticii românești din Serbia”. (Paralaxa, o spunem pentru neinițiați, e unghiul sub care se vede raza Pământului sau a orbitei sale de pe un alt corp ceresc. Există o paralaxă anuală sau heliocentrică și una diurnă sau geocentrică. Dl. Copcea nu a precizat exact care a fost abordarea domniei sale în volumul pe care l-a patronat.) Pe lângă Eminescu - poetul, prozatorul, dramaturgul și jurnalistul - s-a vorbit și de un Eminescu văzut ca un precursor al unor mari invenții științifice. El ar fi intuit, înaintea lui Einstein, Legea relativității, poetul nostru bănuia că există bosonul lui Dumnezeu și ar fi formulat, poetic, chiar teoria big bang-ului inițial. Măi, să fie... M-am retras în bibliotecă și trag o carte de G. Călinescu, biograful cel mai autorizat al poetului, să văd cum vedea el lucrurile astea. “Poetul fusese slab de tot la matematică, lucru pe care îl mărturisește mai târziu când e cuprins de un entuziasm nemăsurat pentru această știință, pe care o profesa și Sărmanul Dionis, care făcea c-un creion un calcul matematic pe masa veche de lemn lustruit. Exercițiile pe care le așterne la maturitate în caietele sale sunt cu totul elementare. În câte un loc se încearcă a extrage rădăcina pătrată și cubică, să facă multiplicarea și împărțirea fracțiilor zecimale precum și aducerea celor comune la același numitor, în altă parte se inițiază în calculul cu litere care nu e decât o algebră, făcând

fracțiuni pentru cele patru operații și extrageri de rădăcini”. (G. Călinescu, Opera lui Mihai Eminescu, **, BPT, Editura Minerva, 1985, p.30) M-am lămurit...

Eminescu, între Tutankamon și Marin Sorescu

Universitarii craioveni, Gabriel Coșoveanu și Ioan Lascu, au vorbit, în schimb, despre un Eminescu al zilelor noastre. Profesorul Ioan Lascu a discutat despre felul în care Eminescu e tradus în franceză. “Traducătorul J.-L. Couriol a remarcat faptul că prea multe laude aduse poeziei lui Eminescu îl acoperă cu un văl de desuetitudine. Cel mai tare se strigă, în momentele festive, adulatorii, cei care l-au îmbălsămat în atâtea vorbe mari și goale. Tot ei decretează și impietatea oricăror noi abordări critice! Nimic mai nefast pentru că, în acest fel, Mihai Eminescu a fost mumificat asemenea lui Tutankamon. Eminescu și opera lui au devenit un mare patrimoniu muzeal”. Pretenția d-lui Copil-Copilin potrivit căreia dacă Eminescu a fost tradus în mai toate limbile pământului (nu discutăm aici cât și cum...) este, implicit, și un poet universal și un universal cunoscut ni se pare o exagerare. E un mod autohton de a ne minți unul pe altul și de-a ne fura singuri căciula. Jean - Louis Couriol a ajuns să descopere poezia eminesciană prin intermediul lui Marin Sorescu, mult mai cunoscut în Franța decât Mihai Eminescu. Couriol a citit poemul sorescian *Trebuie să poarte un nume* și așa i-a fost relevată eterna modernitate a operei lui Eminescu. Fără Sorescu, zice universitarul francez, *Eminescu n'a jamais exister pour la conscience esthetique francaise*. În concluzie, putem spune că la Turnu Severin, unii l-au comemorat pe Eminescu iar alții l-au aniversat.

Doamna de la Minister a vrut să aibă somnul lin și codrul departe

La Palatul culturii “Teodor Costescu” a avut loc, în prima parte a manifestărilor dedicate Poetului Național, o festivitate comună: „Eminescu - 167 de ani de la naștere” și aniversarea a 95 de ani de existență a Bibliotecii județene „I.G.Bibicescu” Mehedinți. Cel care a dat numele bibliotecii a donat severinenilor peste 30.000 de volume care, din păcate, nu sunt, încă, oferite și publicului cititor. Pricinile nu au la bază vreo cabală ci, pur și simplu, dezinteresul autorităților de a tranșa problema. Cărțile așteaptă în lăzi și colete nedesfăcute pentru că majoritatea corpurilor bibliotecii de odinioară au fost desprinse de pe pereți, cu ocazia revoluției severinene, și subtilizate de diverși amatori de chilipiruri. Rafturile actuale nu pot primi, fizic, miile de volume ale moștenirii culturale donate de fostul director al Băncii Naționale a României. D-na Ileana Roman ne-a arătat, într-o după amiază, un palat al culturii absolut fabulos. Are garsoniere pentru oaspeți, o scenă și o sală mare de teatru, câteva săli de conferințe. Toate sunt în stare de (permanentă) conservare. Au fost decernate premii, diplome de excelență și diplome de participare aproape tuturor invitaților. Momentul cel mai frumos l-a constituit recitalul, pe versurile lui Mihai

Eminescu, susținut de corul Episcopiei Dunării de Jos care a cântat, pur și simplu, dumnezește. La hotel, am aflat (de la recepție) că o doamnă de la Ministerul Culturii și Identității Naționale a fost deranjată de faptul că televizorul nostru a avut sonorul dat prea tare. Ne bucuram și noi, ca tot românul, că o româncă de-a noastră a câștigat, la tenis, un turneu în Noua Zeelandă. Nu se întâmplă prea des și am dat frâu liber entuziasmului nostru autohton. Am crezut ca a doua zi, Doamna de la minister va onora manifestarea și eram pregătiți să-i cerem scuze. Ți-ai găsit...Doamna a venit doar să controleze niște hârtii.

Tehnica așezării garoafelor la depunerile de flori pe busturile poetului

Programul ulterior primei zile a manifestărilor a fost un lung pelerinaj la busturile Poetului din zona dunăreană. Invitații au primit flori (de fiecare dată, câte una de căciulă) pe care a depus-o în cadrul unor ceremonii simple. „Cum să le punem?”, au întrebat cei care nu am mai participat la manifestările de la Dunăre. „Simetric”, a zis o voce cu autoritate. Un consilier de la primăria din Băile Herculane a oferit o altă soluție: „Puneți-le oricum că și așa vin țiganii și le fură!” Primarul de la Băile Herculane s-a respectat și a depus o coroană de flori crezând, sincer, că e vorba de o comemorare. Un consilier local de la comisia de cultură, fost arbitru de fotbal, a recitat câteva versuri din „Împărat și proletar” explicându-ne că e vorba de lupta (vitejească) a românilor noștri cu turcii. În timpul pelerinajului, a mai beneficiat de câteva garoafe (colaterale) și bustul poetului Adrian Păunescu de la Herculane care, între noi fie vorba, ni s-a părut că avea un cap mult prea mare în raport cu un soclu relativ meschin. Din păcate, toate aceste manifestări florale s-au desfășurat într-o permanentă grabă. „Repede”, ne ziceau dl. sau d-na Copcea, “că ne așteaptă primarul”, repede că ne așteaptă popa, repede că întârziem la slujbă, repede că microbuzul nu stă după noi, repede că masa-i gata”. Totul s-a petrecut repede, repede, repede așa că nici n-am avut timp să ne uităm după nouri ca să vedem cum a trecut vremea... Singurul loc unde am stat ca să ne bucurăm, cu adevărat, de nașterea lui Eminescu a fost la Mănăstirea “Sf. Ana” din Orșova, ctitorită de Pamfil Seicaru. A fost frumos, cum numa-n vis Luceafărul s-arată, atât la slujbă cât și la agapa din trapeza mănăstirii. Am avut parte de convivi minunați, destiși și distiși, fără morga cu care și-au citit comunicările oficiale. Au fost mâncăruri de post demne de orice concurent de la Master Chef.. Ele au fost pigmentate cu dialoguri spumoase, inteligente și poetice. Așa i-am cunoscut, într-o altă lumină, pe Mihai Cimpoi, Vasile Bahnaru, Ioan Baba, Virginia Popovici, Nicolae Băciuț (un excelent recitator), Nedelko Terzic, Ioan Lascu și Gabriel Coșoveanu. Înainte de a ne urca în microbuzul care ne aducea înapoi la Turnu Severin, organizatorii ne-au anunțat că la masa de seară, ultima, nu vor mai participa. Au pus totul pe seama unei oboseli firești. Au mai precizat că la masă ni se va servi o

(continuare în p. 31)